

novičke

september 2004

Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih * Jesenskim zmagam naproti * Predstavitev projekta ADDED	3-7	DOMAČE NOVIČKE
Ljudske univerze v Zgornji Savoji v Franciji	8-9	UTRINKI IZ SVETA
Evalvacija socialnointegracijske vloge programa Projektno učenje za mlajše odrasle	10-11	NOVA KNJIGA
<i>Program 10.000 - 1. del</i> * Vseživljenjsko učenje za bolj kakovostno starševstvo * Povezovanje izobraževanja in informacijske tehnologije * Utrinek iz logaške knjižnice * Iskanje zaposlitve – problem tudi za vas? * Spregovorimo o...	12-23	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje * Izobraževalni management 2004 * Vabilo na delavnico	24-26	PRIPRAVLJAMO / PRIPRAVLJAJO
	27-28	POSVETI/KONFERENCE
	29	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.860 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

DOMAČE NOVIČKE

Kaj je novega ?

Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih

Osem let po sprejemu *Zakona o izobraževanju odraslih (ZIO)*¹, ki je Nacionalni program opredelil kot podlago za določanje in tudi financiranje letnih programov izobraževanja odraslih, in šest let po potrjenih Strokovnih podlagah za izdelavo nacionalnega programa izobraževanja odraslih (Andragoški center Slovenije, 1998 in 1999) je Državni zbor Republike Slovenije na junijski seji (16. junija 2004) sprejel *Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 (ReNPIO)*².

ReNPIO zajema obdobje od leta 2004 do leta 2010, kar se sklada tudi s časovnim okvirom, ki si ga je postavila Evropska unija za uresničevanje t.i. lizbonskega cilja, po katerem bi morala Evropa postati do leta 2010 *»najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti, z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo.«* V tem obdobju naj bi iz javnih sredstev in iz sredstev Evropskih strukturnih skladov, programov, namenjenih izobraževanju odraslih, namenili skoraj 72 milijard tolarjev, kar je vsaj trikrat več kot doslej.

Cilji in prednostna področja, ki smo jih predstavljali tudi v Novičkah, se v teh letih niso bistveno spremenili. Gre za sklop povezanih dejavnosti in procesov, namenjenih *»višanju kakovosti življenja posameznika, pospeševanju aktivnega državljanstva in večanju zaposlitvenih možnosti.«* (ReNPIO)

Ena večjih sprememb, ki sprejeti dokument loči od osnutkov, so novosti, ki jih prinaša *Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (ZNPk)*³, na podlagi katerega je mogoče ugotavljati in potrjevati strokovno znanje, spretnosti in izkušnje, pridobljene tudi zunaj formalnega šolskega sistema. Potrjevanje poklicnih kvalifikacij je omenjeno skoraj v vseh podrobnejših opisih konkretnih postopkov in dejavnosti - tako za izvajalce kot uporabnike.

¹ Ur.l. RS, št. 12/1996, 86/2004

² Ur.l. RS, št. 70/2004

³ Ur.l. RS, št. 83/2003

V **uvodnem delu** ReNPIO so opisane značilnosti izobrazbene sestave odraslih v Sloveniji; izpostavljene so najbolj kritične in pereče značilnosti. Nekateri kazalci so predstavljeni primerljivo za države OECD in Slovenijo. Podatki so posodobljeni. Pri tem izstopa nova slika, skladna z izidi novega popisa prebivalstva iz leta 2002, ki kaže precejšnje pozitivne premike glede stopnje izobrazbe prebivalcev Slovenije.

Cilji Nacionalnega programa izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 so:

- izboljšati splošno izobraženost odraslih;
- dvigniti izobrazbeno raven, pri čemer je najmanj 12 let uspešno dokončanega šolanja temeljni izobrazbeni standard;
- povečati zaposlitvene zmožnosti;
- povečati možnosti za učenje in vključenost v izobraževanje.

Od prejšnjih predlogov se razlikuje le zelena izobrazbena raven - dokončano 4-letno srednjo šolo je zamenjalo 12 let dokončanega šolanja, kar je po našem mnenju - glede na uvedeno devetletko - malenkost skromnejša ambicija.

Resolucija opredeljuje **tri prednostna področja**:

- splošno izobraževanje in učenje odraslih,
- izobraževanje za dvigovanje izobrazbene ravni,
- izobraževanje in usposabljanje za potrebe trga dela.

V nadaljevanju so določene opredeljeni splošni in operativni cilji. *»Z uresničevanjem operativnih ciljev na prednostnih področjih tega nacionalnega programa bomo v Sloveniji do leta 2010 dosegli, da bo:*

- *delež odraslih z najmanj srednješolsko izobrazbo v starosti od 25 do 64 let dosegel najmanj 85 odstotkov;*
- *stopnja udeležbe delovno aktivnega prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v vseživljenjskem učenju najmanj 15 odstotkov.» (ReNPIO)*

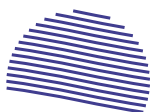
Snovalci Resolucije so se razumno odločili za prevzem vrednosti, ki jih določa Komisija Evropske unije (*benchmarks*), saj bo tako, z ustreznimi kazalci, bistveno lažje spremljati njihovo uresničevanje.

Med cilji tretjega prednostnega področja je, kot je bilo že omenjeno, posebej izpostavljeno pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij po certifikatnem sistemu. Resolucija predvideva, da bodo sredstva za izpeljavo vseh nalog, opredeljenih v tem področju, zagotovljena v naslednjih razmerjih:

- »za pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij po certifikatnem sistemu se zagotovi praviloma sredstva za kritje 1/3 stroškov iz javnih virov, za brezposelne osebe ter osebe, ki so zaposlene v delovno intenzivnih panogah z nizko dodano vrednostjo in katerih delovna mesta so ogrožena, pa se iz javnih sredstev krije tudi razlika do celotnih stroškov;
- za usposabljanje brezposelnih oseb se stroški v celoti krijejo iz javnih sredstev;
- za zaposlene, ki jim bo delovno mesto ogroženo zaradi nizke stopnje poklicne izobrazbe, se praviloma zagotovi del sredstev za kritje stroškov iz javnih virov.« (ReNPIO)

Sprejem Resolucije na ravni Parlamenta je brez dvoma izjemno pomemben, saj zagotavlja, da je tudi njen finančni del usklajen tako med resorji kot med političnimi strankami. Na njenih temeljih bodo pristojni organi letno opredeljevali načrte za prihodnje leto. Upamo lahko, da je tudi tisti znatni del, ki je odvisen od sposobnosti črpanja iz sredstev evropskih skladov, utemeljen na računu s krčmarjem.

Mag. Peter Beltram (peter.beltram@acs.si), ACS

Študijski krožki

Jesenskim zmagam naproti

*Če težav bo kaj pred vrati,
ali pa veselje hoteli bi nam pokazati,
naj telefon, e-mail se oglasi,
da čim prej se k novim zmagam pohiti.*

Pozdravljeni vsi, ki ste že v nizkem startu za tek po stezi »študijskih in bralnih krožkov«!

Začela sem nekako v stilu olimpijskih iger, saj so tako študijski kot bralni krožki vedno v akciji in pripravljene na nove zmage. Z željo, da bi pretok informacij, skupinski duh in vse, kar lepega prinašajo študijski in bralni krožki, ostali takšni tudi to leto, vam sporočam, da bom, poleg mag. Nevenke Bogataj, z vami delila veselje, pa tudi težave, Damjana Nagode (tel.: 01 5842 585, e-naslov: damjana.nagode@acs.si). Vse mentorje obenem vabim, da se nam pridružite na spletni strani *študijskih krožkov* in *krožkov Beremo z*

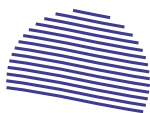
Manco Košir - <http://arhinet.si/sk/>¹, kjer vas obveščamo o novostih, vabimo na razna srečanja, hkrati pa se veselimo vaših prispevkov, izkušenj in pogovorov.

Vem, da vas že »srbijo pete«, zato naj vam na kratko predstavim, kako bo tokrat potekala jesenska »olimpiada«. Krožkarji bi lahko oktober poimenovali kar »veseli oktober«, kajti živahnosti, s tem pa tudi dela, ne bo manjkalo:

- Teden vseživljenjskega učenja bo letos tekel od 18. do 24. oktobra. V tem času bomo praznovali 10-letnico delovanja. V posebni akciji *Branje na vlaku* bomo po celi Sloveniji skupaj z vami predstavljali pomen bralne kulture, študijskih krožkov ter predvsem to, kako prijetno je lahko učenje.
- V naslednjih mesecih bodo potekala temeljna usposabljanja, spopolnjevanja,... O vsem tem vas bomo sproti obveščali na naši spletni strani ter v Novičkah.
- Prenavljamo tudi gradivo o študijskih krožkih, zato vas prosim, da nam pošljete kratke predstavitve vaših študijskih krožkov, nam posredujete nove ideje in še kaj.

Naj bo start uspešen, energije polna mera - tako da se bomo tudi v tem šolskem letu na koncu veselili novih dosežkov!

Damjana Nagode (damjana.nagode@acs.si),
zunanja sodelavka ACS

ADDED

Predstavitev projekta

Usposabljanje učiteljev za izobraževanje odraslih v poklicnem izobraževanju (Adult Education Driving Licence – ADDED) je mednarodni projekt, ki ga v okviru akcij *Grundtvig 1* vodi Andragoški center Slovenije ob sodelovanju **partnerjev** iz Norveške (VOX, Inštitut za izobraževanje odraslih iz Osla), Estonije (Pedagoška fakulteta iz Tallina) in Grčije (Inštitut za nadaljnje izobraževanje iz Aten).

Temeljni **namen** projekta je izboljšati znanje in spretnosti izobraževalcev oziroma učiteljev, ki poučujejo odrasle v programih za pridobitev izobrazbe, zato je glavni **cilj** razviti

¹ Spletna stran je z geslom dostopna samo mentorjem krožkov.

modularni program andragoškega usposabljanja učiteljev, ki naj bi predstavljal ogrodje morebitne evropske licence za učitelje odraslih (*driving licence*). Primarna **ciljna skupina** v projektu so učitelji v srednjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju odraslih.

Pomembni cilji projekta so še:

- izmenjati primere dobre prakse v Evropi,
- primerjati in analizirati vsebine in oblike usposabljanja izobraževalcev odraslih, ki so značilne za partnerske države v projektu,
- določiti primanjkljaje in definirati temeljne veščine (kompetence), ki jih učitelji potrebujejo zaradi spremenjenih vlog v izobraževalnem procesu z odraslimi,
- pospešiti učni proces odraslih v formalnih oblikah izobraževanja.

Zakaj tak projekt? Razlogov je več; razlikujejo se od države do države, skupno vsem pa je, da se število odraslih brez temeljne poklicne izobrazbe, ki se iz različnih vzrokov ponovno vključujejo v formalno izobraževanje, povečuje. Učitelji, ki poučujejo odrasle, so usposobljeni predvsem za izobraževanje mladine, ki je povečini tudi njihova primarna profesionalna zadolžitev, zato potrebujejo dodatno usposabljanje za delo z odraslimi in za prepoznavanje njihovih specifičnih potreb. Kakovost znanja je v veliki meri odvisna od kakovosti učiteljev in njihove pripravljenosti in usposobljenosti za prevzemanje različnih vlog pri načrtovanju in izpeljavi izobraževalnih dejavnosti.

Projekt v tem trenutku prehaja v zaključno fazo. Projektna skupina zaključuje s pripravo učnega gradiva za uvodni, temeljni modul bodoče licence, z naslovom *Adult learner*. Na poti k doseganju zastavljenega cilja smo uporabili različne pristope in metodološke prijeme. Poleg predstavitve izkušenj in primerov dobre prakse, ki so na tem področju že obstajali v vsaki od partnerskih držav, smo z uporabo t.i. *metode fokusnih skupin*, v katerih so sodelovali učitelji, odrasli učenci, strokovnjaki s področja izobraževanja odraslih ter predstavniki šolskih oblasti (*policy makers*) poskusili opredeliti potrebne kompetence učiteljev za izobraževanje odraslih ter iz njih izpeljati izobraževalne vsebine, ki bodo podpirale njihov nadaljnji razvoj. Skupna ugotovitev vseh fokusnih skupin je bila, da mora biti program usposabljanja oblikovan tako, da bo omogočil transformacijo učiteljev iz posredovalcev znanja v spodbujevalce učenja odraslih.

Rezultati projekta bodo predstavljeni tudi na 8. mednarodnem **andragoškem kolokviju** z naslovom *Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih*, ki ga pripravljamo na **Pedagoški fakulteti v Ljubljani**, Kardeljeva ploščad 16, **22. in 23. oktobra 2004.**

Metka Svetina (metka.svetina@acs.si), ACS

UTRINKI IZ SVETA

Predstavitev delovanja Ljudske univerze v Zgornji Savoiji v Franciji

Med študijskim obiskom predstavnikov ZLUS v Franciji, o čemer sem pisal v prejšnji številki Novičk, nam je gostitelj, *Louis Caul-Futy*, predstavil tamkajšnje izobraževanje odraslih in mesto ter vlogo ljudskih univerz kot tradicionalnih in javnih organizacij za formalno in predvsem neformalno izobraževanje odraslih.

Tako kot v drugih severno- in srednjeevropskih državah imajo tudi ljudske univerze v Franciji dolgo tradicijo. Prve so ustanovili že leta 1903; po vsej Franciji jih je bilo kar 150, danes pa jih je 60, od tega v Zgornji Savoiji 11.

Ljudske univerze so javne neprofitne organizacije, ki so jih ustanovile lokalne oblasti za opravljanje javne službe na področju izobraževanja odraslih. Občine jim zagotavljajo poslovne prostore, delo pa opravljajo prostovoljno. Njihov program in izobraževalno delo sta usmerjena na tri osnovna programska področja:

- **razvoj permanentnega izobraževanja odraslih**

Pripravljajo krajše seminarje, usposabljanja, razprave in konference s področij znanosti in tehnike (biologija, astrofizika, informatika in internet), potrošništva, družine in vzgoje otrok, ekonomije (splošno, sociala, družina), temeljnih družbenih problemov (razvoj, zakonodaja, zaposlovanje, socialna varnost, globalizacija, okolje ipd.), umetnosti in pismenosti, zgodovine in filozofije, mednarodnih in svetovnih problemov, informiranja o državnih, lokalnih in evropskih ustanovah, demokraciji in državljanstvu. V letu 2002/2003 je bilo v te oblike učenja in izobraževanja vključenih 6.864 odraslih udeležencev.

- **razvoj državljanstva**

Največ pozornosti namenjajo praksi in usposabljanju odraslih za spoštovanje tolerantnosti in solidarnosti, aktivno državljanstvo ter razvoju demokracije. Glavne ciljne skupine so družine, starši in mlajši odrasli. V usposabljanja, ki potekajo v obliki projektov na različnih področjih delovanja (kultura, ekologija, družinska vzgoja ipd.), so v letu 2002/2003 vključili 735 udeležencev.

- **sociala in solidarnost**

Težišče programov in dela na tem področju je na kulturni izmenjavi (z državami srednje in vzhodne Evrope – Madžarsko, Romunijo, Ukrajino in Slovenijo, z državami zahodne Evrope – Italijo, Španijo, Avstrijo in Švico, s severno Afriko – Marokom in severno Ameriko – Kanado), izmenjavi primerov dobrih praks, študijskih potovanjih, mednarodnih konferencah in strokovnih partnerstvih. V različne programe in izmenjave je bilo vključenih v letu 2002/2003 kar 8.035 udeležencev.

Ljudske univerze Zgornje Savoje so v letu 2002/2003 organizirale 112 konferenc in razprav, osem projektov na področju državljanstva, tri izmenjave z Madžarsko, Marokom in Slovenijo, dva razvojna projekta z Marokom in Madžarsko, dva projekta na področju motivacije in dva projekta na področju sodelovanja Bonneville in St. Julienn na področju solidarnosti.

V Zgornji Savoji opravljajo ljudske univerze pomembno delo zlasti na področju neformalnega izobraževanja odraslih, še posebej, če upoštevamo, da večino svojega dela opravijo prostovoljno. Država in lokalne oblasti podpirajo ljudske univerze tako materialno kot denarno, saj se zavedajo pomena in pomembnosti sodelovanja odraslih na področju aktivnega državljanstva, socialne vključenosti, prepoznavanja in reševanja ključnih problemov v lokalnem in širšem prostoru. Zelo sta pomembni povezanost in strokovno sodelovanje ljudskih univerz z drugimi sorodnimi in izobraževalnimi organizacijami ter drugimi organizacijami in društvi na področju civilne družbe.

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@guest.arnes.si), ZLUS

NOVA KNJIGA

Predstavitev knjige

Evalvacija socialnointegracijske vloge programa Projektno učenje za mlajše odrasle

V začetku leta 2004 je Znanstveni inštitut Filozofske fakultete izdal monografijo več avtorjev *Evalvacija socialnointegracijske vloge programa Projektno učenje za mlajše odrasle*, ki sta jo uredili *dr. Andreja Istenič Starčič* in *Andreja Dobrovoljc*. Nastala je na podlagi evalvacijske študije z istim naslovom, katere nosilec je bil Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, denarno pa jo je podprlo Ministrstvo za šolstvo in šport v letu 2000.

Temeljni cilj študije je bil ugotoviti socialnointegracijske učinke izobraževanja v programu Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM). Ugotavljali smo:

- ali program spodbuja in omogoča, da se mladi vračajo v izobraževanje in kakšni so učinki programa;
- ali program učinkuje zgolj kratkoročno ali tudi dolgoročno, tako da mladi vztrajajo do uspešnega dokončanja šolanja in zaposlitve tudi po vrnitvi v izobraževanje;
- kako je kurikulum PUM strukturiran in katere sestavine vplivajo na njegovo kakovost,
- katere kazalnike kakovosti je mogoče prepoznati v sistemu usposabljanja mentorjev programa PUM (ali je mogoče opaziti tudi pomanjkljivosti, ki bi jih kazalo odpraviti).

Izpeljava evalvacije je potekala od avgusta 2000 do septembra 2002. Raziskovalno skupino smo sestavljali *dr. Rastko Močnik* in *dr. Andreja Istenič Starčič* (oba Filozofska fakulteta), *dr. Valentina Hlebec* (Fakulteta za družbene vede) ter *dr. Livija Knaflič*, *Sonja Klemenčič* in *Andreja Dobrovoljc* (vse Andragoški center Slovenije). Pri izpeljavi smo uporabljali kvalitativne in kvantitativne metode. Empirični del študije je zajel vse mlade, ki so bili do zaključka študije kadar koli zajeti v program, mentorje, ki program izpeljujejo in direktorje ustanov, izvajalk programa. Izpeljavo empiričnega dela študije so omogočili mentorji in direktorji ustanov, kjer PUM izvajajo: TIN Ljubljana, Ljudske univerze (v nadaljevanju LU) Ajdovščina, LU Radovljica, Andragoškega zavoda Maribor - LU, LU Murska Sobota, Skale Celje, Javnega zavoda MOCIS Slovenj Gradec in Memory Koper.

Na začetku monografije predstavljamo **bistvene ugotovitve študije** po sklopih raziskovalnih vprašanj, ki jih je le-ta zajemala. Sledi osem poglavij s prilogami. Po predstavitvi **metodologije** (*Valentina Hlebec*), je uvodni teoretski del (**Socialnointegracijska vloga programa PUM v Slovenije**), v katerem se avtor, *dr. Rastko Močnik*, ukvarja z vprašanji socialne vključenosti, izobraževanja in izključevanja. Podrobneje obravnava pojem *mladi odrasli* in poda zgodovinski pogled na razvoj tega pojma. Opisuje položaj mladih v odvisnosti od družbenih gibanj, ki smo jim bili priča od druge polovice prejšnjega stoletja dalje. V poglavju **Kurikulum programa PUM** avtorica, *Sonja Klemenčič*, presoja posamezne sestavine kurikuluma javnoveljavnega programa PUM, v nadaljevanju - **Strokovna usposobljenost mentorjev v programu PUM** - pa *dr. Andreja Istenič Starčič* vrednoti izobraževalni program za mentorje programa. Ugotovitve o socialni podobi mladih, ki so vključeni v program, dalje predstavlja *dr. Livija Knaflič* v poglavju **Psihosocialna podoba udeležencev programa PUM**. V šestem poglavju - **Pridobljeno znanje in spretnosti udeležencev programa PUM** - *Andreja Dobrovoljc* ocenjuje izobraževalne učinke, v nadaljevanju (**Spremljanje udeležencev in učinki programa**) pa *dr. Livija Knaflič* še kratko- in dolgoročne vzgojnoizobraževalne učinke programa. Zanesljivost in veljavnost merjenja v evalvacijski študiji sta v zadnjem poglavju **Zanesljivost in veljavnost** analizirali *Valentina Hlebec* in *Petra Nadrag*.

Dodan je še seznam uporabljenih virov in literature ter priloge, v katerih je moč najti uporabljeni inštrumentarij in nekatere empirične izsledke študije, ki jih ni bilo mogoče umestiti v enega od naštetih poglavij.

Na konec vsakega vsebinskega poglavja, razen uvodnega teoretskega, smo dodali sklepne ugotovitve, v katerih smo povzeli izsledke, dobljene z evalvacijsko študijo na posameznem obravnavanem področju, pa tudi predloge za morebitne dopolnitve ali spremembe v izpeljavi programa ali pri obravnavanju ciljne skupine.

Monografija bo zanimiva za vse, ki se želijo podrobneje seznaniti s problematiko mladih, ki opustijo šolanje, pa tudi za vse, ki se ukvarjajo z mladimi, njihovimi značilnostmi in težavami bodisi teoretsko bodisi v vsakdanjem življenju.

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Rezultati so izpolnili pričakovanja

Program 10.000 – 1. del

V šolskem letu 1998/1999 se je na podlagi *Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti* začel izvajati *Program izobraževanja brezposelnih oseb*, ki je sprva nosil ime *Program 5.000*, v preteklem letu *Program 10.000*, z letošnjim šolskim letom pa *Program 10.000+*. V prvih štirih šolskih letih je bilo v javno veljavne programe za pridobitev osnovne, splošne, poklicne, strokovne, tehniške in univerzitetne izobrazbe vključenih skupaj 19.124 brezposelnih oseb.¹ Kot vsaka stvar je tudi program z leti zorel, začetne težave so postopoma odpravili in izvajanje programa je v šolskem letu 2002/2003 doseglo bistveno boljše rezultate kot v prejšnjih letih.

Nadaljnje povečevanje števila udeležencev

Uspešnost programa², strukturno neskladje na trgu dela in zastavljeni strateški cilji narekujejo nadaljnje izvajanje ter povečevanje obsega izobraževanja brezposelnih oseb. Kljub temu, da se delež v zadnjih letih znižuje, je 42,4 % brezposelnih brez poklicne oziroma strokovne izobrazbe še vedno zaskrbljujoč. Povečan obseg vključevanja in uspešno izvajanje programa je edina možnost, da bi se približali stopnji izobrazbene ravni, ko bo delež aktivnega prebivalstva brez dokončane poklicne šole padel pod 25 %, kar je eden od prednostnih ciljev še vedno aktualnega Nacionalnega programa razvoja trga dela in zaposlovanja do leta 2006 in drugih nacionalnih in evropskih strateških dokumentov. *Program 10.000+* bo v šolskem letu 2004/2005 tako omogočil vključitev najmanj 11.140 brezposelnim osebam. Število temelji na obstoječih finančnih možnostih, na seštevku dejanskega števila vključenih brezposelnih oseb in potreb trga dela v posameznih lokalnih okoljih. Glede na nujnost odpravljanja poklicnega strukturnega neskladja med brezposelnimi osebami in ob možnosti pridobitve večjega obsega sredstev za program želi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) že v šolskem letu 2004/2005 število vključenih še povečati, v vsakem primeru pa najkasneje v šolskem letu 2005/2006 doseči 15.000 vključenih.

¹ Podatki za šolsko leto 2002/2003 so navedeni v nadaljevanju.

² Dosedanje izvajanje programa bo predstavljeno v prihodnji številki.

Program za pridobitev izobrazbe	Predvideno število vključenih	Delež (%)
Osnovnošolska izobrazba	400	3,6
Gimnazijski program	45	0,4
Poklicna izobrazba	905	8,1
Višja strokovna izobrazba	1.055	9,5
Visoka strokovna izobrazba in Univerzitetni programi	625	5,6
Priprave na in/ali preverjanje in potrjevanje za pridobitev certifikata nacionalnih poklicnih kvalifikacij	2.100	18,8
Projektno učenje za mlajše odrasle	200	1,8
UŽU – MI	800	7,2
Nadaljujejo z izobraževanjem	3.175	28,5
SKUPAJ	11.140	100

Vrste programov in število mest v šolskem letu 2004/2005

Izvajanje postopkov za pridobitev certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah

Program že nekaj let predvideva vključevanje brezposelnih oseb tudi v postopke za pridobitev certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah. Vendar v preteklih letih sistem, ki kot vsaka novost potrebuje čas za ustrezno izgradnjo, še ni omogočal izvrševanja vseh potrebnih postopkov. Sistem je sedaj vzpostavljen do te mere, da vključevanje omogoča. Do avgusta 2004 je bilo sprejetih 66 *katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti*, v register izvajalcev postopkov preverjanja in potrjevanja pa je bilo vpisanih 31 organizacij.³ Za izbor izvajalcev priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za brezposelne osebe pa je bil v Ur.l. RS, št. 61/2004 objavljen Javni poziv k oddaji vlog za ugotavljanje usposobljenosti prijaviteljev. Po prvem odpiranju je bila usposobljenost priznana 92 prijaviteljem, zadnji rok za prijavo pa se je iztekel 24. septembra 2004.

Predvideni rezultati Programa 10.000+

Program bo ob koncu šolskega leta v celoti zaključilo (pridobilo poklic ali certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji) 3.343 vključenih oseb (30 %), 1.000 vključenih oseb (9 %) bo zaključilo javno veljavni izobraževalni program za odrasle (PUM ali UŽU-MI), v naslednjem šolskem letu 2005/2006 pa bo šolanje nadaljevalo 6.797 vključenih oseb (61 %).

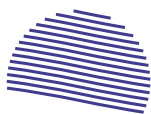
³ Več informacij je dostopnih na spletni strani Nacionalnega informacijskega središča (<http://www.nrpslo.org/>)

Financiranje programa in novosti, ki jih prinaša Evropski socialni sklad

Celotni stroški *Programa 10.000+* za šolsko leto 2004/2005 znašajo 4.888.686.141 SIT (v letu 2004 je treba zagotoviti 1.180.280.789 SIT, v letu 2005 pa 3.708.405.352 SIT). Program bo sofinanciran na podlagi finančnega načrta MDDSZ in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport (MŠZŠ) v okviru sprejetega Proračuna RS za leti 2004 in 2005 ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada in slovenske udeležbe za sofinanciranje programov Evropskega socialnega sklada, v okviru 2. prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta.

Sredstva Evropskega socialnega sklada prinašajo novosti predvsem pri postopkih programiranja, izvajanja, spremljanja, preverjanja in financiranja pri MDDSZ, MŠZŠ ter Zavodu RS za zaposlovanje kot izvajalcu programa. Za vključene brezposelne osebe ne prinašajo bistvenih sprememb. Izvajalci izobraževalnih programov, postopkov preverjanja in potrjevanja ter priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij pa bodo morali nekoliko več pozornosti nameniti rednemu spremljanju prisotnosti udeležencev in informiranju o sofinanciranju s strani Evropske unije.

Ana Hrvat (ana.hrvat@gov.si),
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Šola za starše

Vseživljenjsko učenje za bolj kakovostno starševstvo

Družina je ključnega pomena za razvoj osebnosti otroka (fizična in čustvena varnost, materialna gotovost, vedenjske navade, miselni vzorci, vrednote). Starši, ki jim je življenje v radost in veselje, partnerski odnos živijo kakovostno, zato otrokom lahko nudijo varnost, toplino in načine dobrega sporazumevanja.

Danes veliko vemo o človeku, saj se vede množijo in s tem znanje s psihološkega, pedagoškega in drugih sorodnih področij, ostaja pa vprašanje, kako prenesti znanje strokovnjakov do 'neposrednih uporabnikov'. Znanje prepogosto kroži v zaprtih strokovnih krogih. Kako naj te kroge odpremo, da bodo znanja dostopna v sprejemljivi in uporabni obliki staršem in učiteljem?

Ob naraščajoči kompleksnosti življenja so starši prezaposleni s številnimi obveznostmi, otroci pa prepuščeni sami sebi. Iz tega izvirajo primanjkljaji v čustvenem in socialnem razvoju ter s tem povezani številni problemi odraščanja. To otroci prinašajo v šolo, ki pa vsega ne more reševati sama. Njeni prvi zavezniki so starši. Zato mora šola gojiti 'zdravo zavezništvo', partnerstvo s starši učencev.

Federico Mayor, bivši generalni direktor Unesca, trdi: »Samo ena pedagogika obstaja, pedagogika zgleда. Ni druge pedagogike«. Če to drži za učitelje, toliko bolj velja za starše. Otroci so kot pivnik, od staršev posrkajo vzorce vedenja in čustvovanja. Posnemajo starše. Kar starši so, dajejo otrokom. Zato je vsako delo za svoj osebni razvoj, novo znanje in novo pridobljena 'mini kultura' staršev zaklad tudi za otroke.

Fernando de la Puente, ravnatelj in dolgoletni voditelj šole za starše, rad vpraša naslednje: »Starši, imate svoj vzgojni načrt? Ste že kdaj pomislili, v kakšnega človeka naj bi se z vašo pomočjo oblikoval vaš otrok? Ste se posvetovali s partnerjem? Takoj lahko sarkastično dodamo: Ne obremenjujte se, če nimate vi vzgojnega načrta, ulica ga prav gotovo ima, mediji prav tako, vrstniki vaših otrok (klape) tudi.« Danes na vseh področjih življenja postavljamo jasne cilje, oblikujemo vizijo in načrtujemo dejavnosti. Zakaj si tudi starši ne bi bolj organizirali svojega življenja, ko gre za njihove otroke? Zakaj bi odraščanje prepuščali slučaju in drugim? Gre za vprašanje, kdo vodi otroke. Sem to jaz - mama/oče - ali so drugi? In kam jih vodi? Če formalni vzgojitelji - starši in učitelji - niso vzgojni voditelji, bodo to vlogo v življenju otrok in učencev prevzeli drugi.

Šola za starše je ena izmed oblik izobraževanja staršev. Preprosta in učinkovita. Deset let vodim šolo za starše in spodbujam, da se podobnega dela lotijo še drugi: v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, na župnijah. Neka udeleženka, mama, je takole zapisala ob koncu programa: »Ker imam štiri otroke, službo, dom, mi časa vedno zmanjkuje oziroma mislim, da ga zmanjkuje. Ko pa je na sporedu šola za starše, jo težko čakam. Vzamem si čas, da grem. Da grem pravzaprav razmišljat o sebi, o mojem odnosu do družine, moža in otrok. Kolikokrat med tednom sem napeta, obremenjena in takrat čutim, da je vsega preveč, da bi bili lahko otroci boljši, v šoli za starše pa ob predavateljavi temi grem vase, resnično začutim, kaj mi otroci pomenijo, vem, da so zelo dobri in da jim te občutke v vsakodnevni naglici vse premalo pokažem«. Druga pa: »V šoli za starše dobivam moč pri vzgoji svojih treh otrok. Posebej takrat, ko ne vem, kako bi jim pokazala ljubezen in hkrati postavila pravila za življenje«.

V šoli za starše obravnavamo teme s področja učenja, vzgoje, družine in razvoja osebnosti: značaji in načini učne pomoči, vzgaja za vrednote, mladi in mediji, priprava na

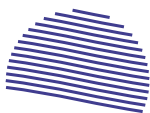
družinsko življenje, agresivni otrok, hiperaktivni otrok, zasvojenost: mamila in alkohol, komunikacija v zakonu in družini, poklicno svetovanje itd.

Za vzgojo otrok je potrebna cela vas

Oče pripoveduje: *»Način dela mi je bil zelo všeč. Osebno branje knjige mi je omogočilo, da sem sam pri sebi razmislil o vsebini, povzetek posameznega poglavja na srečanjih pa mi je knjigo približal še s stališča drugih in mi tako pokazal tiste stvari, ki sem jih sam spregledal. Pogovori po skupinah so se mi zdeli pomembni zaradi različnih izkušenj, ki smo si jih izmenjali, se med seboj pogovorili o različnih vzgojnih ukrepih in tako eden drugega spodbudili še k drugačnemu razmišljanju, kakršnega se do tedaj še nismo poslužili. Vsak od staršev ima namreč svojo zgodbo in vsaka od njih je zagotovo vredna poslušanja. Na ta način izveš, kako se otroci odzivajo na različne vzgojne ukrepe in tudi na kakšen način želijo otroci prevzgojiti starše. Skupni pogovor nam je dal še širši pogled na posamezno temo. Po vsakem srečanju smo odšli domov za nekaj spoznanj bogatejši«.* Aktivne oblike dela dajo več možnosti, da se starši med seboj spodbujajo, motivirajo, si izmenjajo izkušnje, eden drugega podpirajo. Tako raste zavzetost za vzgojno prizadevanje. S tem pa že gradimo »sodobno vas«, ki je po afriškem pregovoru potrebna za dobro vzgojo otrok.

Otroci v vsakem obdobju potrebujejo drugačno pozornost in starši se z njimi in ob njih učijo. Pa tudi družbene in kulturne spremembe narekujejo 'posodabljanje' na področju družinske vzgoje. Neka udeleženka pravi: *»Naučila sem se, da vzgoja ni nekaj samo po sebi umevnega, da je tu še marsikaj, česar ne morem naučiti in to se da čudovito uresničiti v šoli za starše«.* Ves čas se učimo.

Silvo Šinkovec (silvo.sinkovec@rkc.si), urednik revije Vzgoja

Inter-šola

Povezovanje izobraževanja in informacijske tehnologije

Vsaka izobraževalna organizacija ima gotovo za primarni cilj zagotovitev kakovostnega izobraževalnega procesa. Slednji je sestavljen iz več elementov. V tem prispevku se bomo osredotočili predvsem na informacijsko tehnologijo (IT) v izobraževanju. Morda je

za marsikoga to eden izmed manj pomembnih elementov. Kakšno težo mu pripisujemo, je predvsem odvisno od tega, kakšen odnos imamo do IT. V družbi Inter-es, ki se že od leta 1989 ukvarja z izobraževanjem odraslih, ugotavljamo, da pravočasen, predvsem pa pravilen vnos IT v izobraževalni proces prinaša pozitivne posledice tako izvajalcem kot uporabnikom izobraževalnih storitev.

Leta 2001 je družba Inter-es začela izvajati javno veljavni izobraževalni program za pridobitev višješolske strokovne izobrazbe komercialist/ka. Z željo, da bi našim študentom omogočili kvaliteten študij, smo se odločili za tisti čas drzen korak. V izobraževalni proces smo uvedli produkt lastnega razvoja in sicer spletno aplikacijo Inter-šola .

Spletna aplikacija Inter-šola® (v nadaljevanju Inter-šola) predstavlja v slovenskem prostoru prvo celovito, lokalizirano spletno rešitev, ki:

- omogoča višjim strokovnim šolam, da spremljajo izvajanje svojih izobraževalnih programov s podporo IT;
- zagotavlja skladiščenje podatkov o vključenih študentih, predavateljih in inštruktorjih;
- omogoča prijavljanje na izpite prek spleta;
- ponuja spletno oglasno desko, pregled nad doseženimi ocenami, elektronski indeks, interno e-pošto, on-line ankete, spletni koledar in spletni predmetnik.

Pri razvoju smo pazili na prožnost uporabe, saj je zgradba Inter-šole modularna, omogoča pa tudi spremljanje več študijskih programov hkrati. Po treh letih razvoja se vse prej omenjene pozitivne posledice kažejo na področju administrativnega dela višje šole, kjer se je potreben čas za opravilo takšnih del skrajšal skoraj za dve tretjini. Največ pa je k temu pripomogel tiskalni modul, saj lahko praktično vse potrebne obrazce, pa tudi druge podatke iz Inter-šole pretvorimo v tiskano obliko.

Morda še bolj zanimiv je odnos naših študentov do Inter-šole. Pretirano bi bilo, če bi označili da so vsi navdušeni nad Inter-šolo. Čisto objektivno pa lahko rečemo, da je glavna ločnica med tistimi, ki so navdušeni, in tistimi, ki so nekoliko manj, starost. Opažamo, da študentje, ki so stari 35 in več, niso tako dojemljivi za takšne vrste rešitev. Te študente uvajamo postopno - v prvem letniku smo z različnimi prilagoditvami počasi, vendar vztrajno dosegli, da so ti isti študenti že v drugem letniku popolnoma samostojno uporabljali spletno aplikacijo. Sinergijski učinek takšnega načina uvajanja IT v izobraževanje je v tem, da študentje poleg strokovnih znanj pridobijo še znanja s področja uporabe svetovnega spleta, kar jim bo v prihodnosti gotovo koristilo.

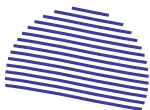
Sočasno z razvojem zgoraj opisanih modulov Inter-šole, smo v družbi Inter-es razvijali še paket modulov za e-izobraževanje. Tukaj seveda ni šlo samo za programersko delo, ampak tudi za strokovno, predvsem s področja didaktike. Rezultati so naslednji:

- **modul za virtualno knjižnico** (Inter-knjižnica) predstavlja zbirko gradiv v elektronski obliki;
- **modul za spletni klepet** (Inter-klepet) omogoča, da študent postavlja vprašanja v zvezi z učno vsebino bodisi predavatelju, inštruktorju, bodisi drugim študentom;
- **modul za on-line samopreverjanje znanja** (Inter-test) je modul s petimi različnimi tipi vprašanj, kot so ABCD, pravilno/neppravilno, ujemanje, vstavljanje manjkajočih besed in odprti odgovor. Vsi testi so interaktivni in študent takoj po zaključku reševanja dobi rezultate. Inter-test je anonimen in omogoča večkratno reševanje.

Končna slika Inter-šole je nekakšen spletni portal, ki omogoča administracijo izobraževalnih programov in izvajanje le-teh prek spleta. Kot smo že omenili, je Inter-šola razvita za potrebe višjih strokovnih šol, kar pa ne pomeni, da ni uporabna za druge oblike izobraževanja. Ker modularna zgradba omogoča dodajanje in odzemanje modulov, lahko z obstoječim e-orodjem (platformo) z nekaj modifikacijami, razvijemo takšno obliko Inter-šole, ki bi ustrezala tudi drugim izobraževalnim dejavnostim.

Za konec naj poudarimo, da v družbi Inter-es sledimo trendom, ki se pojavljajo na področju izobraževalnih storitev. Pravočasna, predvsem pa pravilna vpeljava IT v izobraževalni proces je neizogiben korak za vsako izobraževalno organizacijo. Prav zaradi tega smo pripravljeni deliti naše znanje z vsemi, ki jih e-izobraževanje zanima.

Tadej Stanič (tadejs@inter-es.si), Inter-es

Bralni študijski krožki

Utrinek iz logaške knjižnice

Kakor marsikje drugje po Sloveniji smo tudi v logaški knjižnici ustanovili bralni študijski krožek *Beremo z Manco Košir*, ki smo ga kasneje preimenovali v *bralni krožek Žarek*. Povezuje nas ljubezen do dobre knjige in želja po druženju in prijateljstvu. Dobivamo se približno enkrat mesečno. Na sestankih obravnavamo knjigo ali avtorja, ki smo ga po predhodnem dogovoru vsi prebrali. Skupaj podoživljamo lepote raznovrstne poezije

in proze, izmenjujemo mnenja in svoje lastne izkušnje. Marsikatera lepa in spodbudna misel se utrne med nami, razveseljuje nas in krepi. Tako vsi komaj čakamo, da se spet snidemo. Najlepše pa nam je takrat, kadar povabimo v goste katerega od piscev ali organiziramo predstavitev kakšne knjige.

Živo nam je ostala v spominu predstavitev knjige *Grenko morje*, ki smo jo pripravili 7. oktobra lani. Ob pisatelju, *Marjanu Tomšiču*, je na predstavitvi sodeloval še njegov prijatelj, *dr. Alojz Zoren* iz Lucije, ki je avtorja nagovoril, da napiše knjigo o aleksandrinkah, primorskih dojljah in varuškah, ki so si služile kruh v Egiptu. Vseskozi mu je stal ob strani in ga spodbujal. Zornova mati je bila ena izmed njih in želel je, da ne bi pozabili usod mnogih žena iz krajev, kjer je odraščal. In res sta s to knjigo (ob dokumentarni knjigi *Dorice Makuc*, *Aleksandrinke*, ki je izšla pred desetimi leti) iztrgala pozabi ta, do sedaj prezrti del zgodovine slovenske Primorske.

Gosta sta pripovedovala o nastanku knjige in o številnih življenjskih zgodbah, ki sta jih slišala od ljudi v Egiptu in v primorskih krajih. Žal jih je bilo preveč, da bi jih lahko strnil v eno samo knjigo. Pisatelj je opisal ustvarjanje knjige kot sestavljanje mozaika, pri čemer se je trudil, da so se kamenčki čim lepše skladali. Le tako je lahko nastala pretresljiva knjiga, ki je ljudem segla v srce. Postala je uspešnica, ki jo je v knjižnicah zelo težko dobiti, saj je kar naprej izposojena.

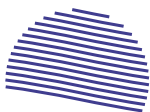
Predstavitev knjige, ki jo je spretno in rahločutno povezovala direktorica knjižnice, *Alenka Furlan*, so popestrili še pevci okteta *Castrum* iz Ajdovščine, ki so nam zapeli nekaj prelepih primorskih pesmi, in člani našega krožka, ki so predstavili pisateljevo življenje in delo ter brali odlomke iz knjige *Grenko morje*.

Vsi skupaj so nam pričarali lep in prijeten večer. V duhu smo se preselili na Primorsko in v Egipt, v čase aleksandrink - primorskih žensk, ki so zaradi težkih gospodarskih razmer odšle v Egipt (*Aleksandrijo*) za dojlje in varuške ter so potem s prisluženim denarjem reševale dom in družino pred finančnim propadom.

Po končani predstavitvi smo nadaljevali družabni večer ob prigrizku in pijači, kjer smo izmenjali vtise in se pogovarjali s pisateljem in njegovim prijateljem.

Taka doživetja in še mnogo drugih dajejo članom našega krožka spodbudo in veselje za delo tudi v prihodnje.

Lili Kaučič, Bralni krožek Žarek

Študijski krožki

Iskanje zaposlitve – problem tudi za vas?

Iskanje nove ali celo prve redne zaposlitve zna biti za mlade diplomante in vse, ki komaj dobro začenjajo svojo zaposlitveno pot, prava mora. V samem začetku vse skupaj niti ni videti tako črno, odnos večine je - kar bo, pa bo. Nekaterim celo uspe. Obstaja pa množica tistih, ki te sreče nimajo.

Samo iskanje nove zaposlitve, prebiranje oglasov in pisanje prošenj je lahko v začetku dokaj stresno. Iskanje primernih oglasov, kako pravilno in učinkovito napisati prošnjo, ki bo vsaj malce pritegnila morebitnega bodočega delodajalca, priprava na prve resne zaposlitvene intervjuje, vse skupaj zahteva kar nekaj truda in energije. Po nekaj neuspešnih poskusih in celi vrsti oglasov, ki zahtevajo sveže kadre z visoko izobrazbo, energijo in idejami dvajsetletnikov ter izkušnjami štiridesetletnikov, človek kaj hitro izgubi pogum. Takrat ponavadi pride čas, ko se mora posameznik resneje poglobiti in preučiti zaposlitvene možnosti in zahteve delodajalcev ter lastne želje in sposobnosti.

Danes je možno na internetu zaslediti že kar nekaj zaposlitvenih portalov, ki poleg golega oglaševanja posvečajo pozornost tudi drugim vidikom iskanja zaposlitve. Možno je najti vse - od najboljšega primerka kratkega življenjepisa, dobrih zaposlitvenih prošenj in ponudb do seznama najpogostejših vprašanj na zaposlitvenih intervjujih. Dobro obiskani so tudi razni forumi, kjer si ljudje med seboj delijo pozitivne in negativne izkušnje ter svetujejo po svojih najboljših močeh.

Tudi sama sem iskalka prve zaposlitve, zato sem, kot mnogi drugi, redna obiskovalka zaposlitvenih portalov, kjer sem pridobila mnogo koristnih informacij. Problem je nastal, ko je bilo treba resno stopiti v akcijo. Kako vse nasvete in izkušnje drugih prilagoditi in koristno uporabiti pri iskanju zaposlitve zame!? Naletela sem na dilemo, ki pesti mnoge mlade iskalce. Kaj si sploh želim delati, na katerem področju; je področje moje izobrazbe sploh področje, kjer želim delati; kakšne so zaposlitvene možnosti na področjih, ki me zanimajo; katera so moja praktična znanja in veščine, po katerih vsi vedno tako vneto sprašujejo; kako sploh napisati prošnjo, ki bo v najboljši luči predstavila moje sposobnosti in znanja, potrebna za določeno delovno mesto, ne da bi prošnja že na začetku romala v koš zaradi neprave dolžine, oblike, dolgočasnosti, prenatrpanosti in podobno; kje vse iskati zaposlitvene možnosti; kako se obnašati na zaposlitvenem intervjuju, kakšna vprašanja lahko sploh pričakujem na intervjuju in še in še. Vprašanjem, ki se porajajo, ni videti konca in kraja. Kje iskati vse te odgovore, pa je nov problem.

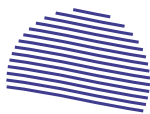
Zase lahko rečem, da sem imela pri iskanju odgovorov kar srečo. Pa ne zato, ker bi jih poznala že vnaprej, ali pa bi lahko nanje odgovorila po kratkem temeljitem razmisleku, temveč ker se mi je ponudila priložnost sodelovati v zanimivem študijskem krožku. To je bilo prvič, da sem sploh slišala za študijske krožke, danes prisegam nanje.

Študijski krožek, ki deluje v Ljubljani, v okviru podjetja KADIS Kadrovska izobraževalni inženiring d.o.o. (<http://www.kadis.si>), je bil namenjen vsem, ki iščejo novo ali svojo prvo zaposlitev, vsem, ki jih je zanimala podrobnejša razdelava in načrt njihove nadaljnje poklicne poti, se pravi vsem, ki so že ali še bodo naleteli na prej naštetá vprašanja. Morda so na nekatera že odgovorili, na druga pa odgovore še iščejo.

Naše delo se je pričelo s podrobno analizo nas samih, naših osebnih značajskih lastnosti, na podlagi katerih smo si oblikovali sliko o tem, kakšni sploh smo oziroma kakšna je naša osebna 'odskočna deska'. Na podlagi analize naših želja smo nato skušali ugotoviti, kakšne bi bile najbolj primerne oziroma realne zaposlitvene možnosti za nas v domačem in tujem okolju. Podrobna analiza zaposlitvenih oglasov nam je dala vpogled v svet oglasa »med vrsticami«, oziroma bolj nazoren odgovor na vprašanje - kakšno osebo sploh želijo za določeno delovno mesto, ki se skriva v nekaj klasičnih zaposlitvenih puhlicah. S preučevanjem pisnega dela iskanja zaposlitve, se pravi pisanja prošenj, življenjepisa ter ponudb, in pa najbolj praktičnega dela, zaposlitvenega intervjuja, smo zaokrožili celoten proces iskanja zaposlitve. Naše delo je temeljilo predvsem na temeljiti analizi nas samih, naših sposobnosti in želja, zaposlitvenih možnosti in pa na konkretnih zahtevah delodajalcev oziroma njihovih željah pri iskanju novega kadra.

Študijski krožek je bil prostor druženja ljudi s podobnimi interesi, ki smo skozi pogovor skupaj skušali najti odgovore na vprašanja, ki so pestile vsakega posameznika posebej. Zame je bila ena najboljših lastnosti našega študijskega krožka nabitost s pozitivno energijo, ki nas je vedno prevzela. Ne glede na slab dan, mnoge strahove ali negativne izkušnje, ki smo si jih izmenjali med pogovorom, je v zraku vedno vladal optimizem, spodbujanje drug drugega, širjenje obzorij in odpiranje vrat tam, kjer si jih ti že zdavnaj zaprl, rekoč: *»To pa tako in tako ni mogoče...«* Mislim, da smo se vsi naučili, da je vse mogoče. Če pa se zdi nasprotno, je to le v naših glavah. Odstranjevanje ovir v sebi, pomeni odstranjevanje ovir pred seboj, takrat pa je res vse mogoče.

Metka Krznar (metka.krznar@gvizobrazevanje.si), Ljubljana

Spodbujanje aktivnega državljanstva

Spregovorimo o...

Z vstopom v Evropsko unijo smo zavezani k dejavnejšemu delovanju in izobraževanju za aktivno državljanstvo. Kot volivci in državljani Slovenije in Evropske unije moramo poznati in izkazovati temeljne veščine (kompetence) demokratičnega državljanstva. S tem postaja vloga učenja za aktivno državljanstvo čedalje bolj pomembna, vsaj tako kot učenje za osebni razvoj, socialno vključenost in učenje za večjo zaposljivost. Središče vsega je učeči se posameznik, ki mora imeti priložnosti za učenje v vseh življenjskih obdobjih in v različnih okoliščinah: formalno, neformalno in priložnostno.

S širjenjem kulture neformalnega učenja in informiranjem ter ozaveščanjem ljudi o vsakdanjih temah in problemih, ki se jih pogosto premalo zavedamo, in s spodbujanjem aktivnega državljanstva že drugo sezono zapored v Razvojno izobraževalnem centru Novo mesto izvajamo pogovore in okrogle mize v okviru ciklusa Spregovorimo o..., kjer se dotikamo aktualnih tem iz lokalnega in širšega nacionalnega okolja.

Z neformalno pogovorno obliko učenja se želimo približati čim širši množici poslušalcev, ki se prostovoljno vključujejo v pogovore na predhodno predstavljena izhodišča gostov in strokovnjakov. Vsak od udeležencev ima tako možnost, da predstavi svoja razmišljanja ali pa odpira nova vprašanja.

Namen je vsakokrat dosežen, saj so pogovori, ki tečejo dvakrat mesečno, vsebinsko bogati in izčrpni, kljub včasih skromni udeležbi. Na podlagi pozitivnega odziva in potreb okolja smo začeli z uvajanjem pogovorov tudi v sosednjih občinah.

Lotili smo se nekaterih vsebinskih sklopov:

- Pogovore smo v veliki meri namenili **vstopu v Evropsko unijo** in spremembam, ki nam jih le-ta prinaša (npr.: izobraževalnim možnostim in korakom do študija v tujini, zaposlitvenim možnostim v tujini, najbolj iskanim poklicnim profilom za delo v tujini ipd.)
- Glede na to, da je namen pogovorov širiti aktivno državljanstvo, podatki in raziskave pa kažejo na razkorak med pravno enakopravnostjo in dejansko enakostjo žensk in moških v političnem prostoru, smo pogovore usmerili tudi v **zastopnost žensk in moških v javnem in političnem življenju**. Z gostjama, *Sorjo Lokar* in *Nado Skuk*, smo poskušali odgovoriti na vprašanje, ali se bo z vstopom v Evropsko unijo povečalo število žensk na položajih odločanja v politiki. V ospredju so bili predvsem pozitivni ukrepi in spodbude za večje vključevanje žensk v procese odločanja, tako na lokalni

kot nacionalni ravni. Zaradi bližajočih se državnozborskih volitev pa smo se z gostom, *doc. dr. Mirom Cerarjem*, s Pravne fakultete v Ljubljani dotaknili osnovnih praktičnih zakonitosti volilnih sistemov, in sicer, kako lahko različni volilni sistemi pripeljejo do različne razdelitve poslanskih sedežev, kako se lahko z volilnim sistemom regulira število parlamentarnih strank, stabilnost vlade ipd.

- V sklopu **zdravje** je bil poudarek na aktualnosti zdravstvene reforme, saj je dostop do ustreznega zdravstvenega varstva ena izmed državljskih pravic, ki jo je treba omogočiti vsem, ne glede na njihov zdravstveni, socialni in ekonomski položaj. Povezali smo se z Ministrstvom za zdravje, v goste pa povabili državnega sekretarja, *mag. Simona Vrhunca*. Ob dnevu zdravja smo v povezavi s slovenskim združenjem za boj proti raku dojk – EUROPA DONNA – in Inštitutom za varovanje zdravja RS spregovorili o zdravju žensk in obolevanju za rakom dojk. Poudarek je bil na informiranju in preventivnem delovanju ter zgodnjem odkrivanju obolezlosti za rakom dojk, ki je najpogostejša oblika raka pri ženskah.
- **Učenju za osebnostno rast** smo posvetili pogovor o občutku posameznikove lastne vrednosti. Zaradi zahtevnosti današnjega časa postaja izredno pomemben za preživetje, saj daje človeku notranjo moč, da obvladuje življenjske izzive, izraža svojo ustvarjalnost in se lažje spopada z vsakdanjimi težavami. Ob 10. obletnici mednarodnega leta družine pa smo zadnji pogovor iz ciklusa posvetili problemu nizke rodnosti v Sloveniji in položaju ter vlogi sodobnega starševstva.

Tako, predstavili smo le nekatere najbolj odmevne drobce iz našega mozaika pogovorov, ki smo jih poimenovali *Spregovorimo o...* Opogumljeni s pozitivnim odzivom udeležencev želimo s pogovori nadaljevati tudi v jesenskem obdobju. Glede na potrebe okolja in aktualnost dogodkov v širšem prostoru smo se že usmerili k jesenskim vsebinam, ki jih bomo seveda sproti dopolnjevali in nadgrajevali.

Gabi Ogulin (gabi.ogulin@ric-nm.si), RIC Novo mesto

PRIPRAVLJAMO/PRIPRAVLJAJO

Andragoški center Slovenije

Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

Vabimo vas na predstavitev knjige **Priročnik poslovne in protokolarne angleščine**, ki so jo podnaslovili z besedami »Lepa beseda lepo mesto najde«. Srečanje, ki ga bo vodila *Manica Lipec*, zaposlena na Olimpijskem komiteju Slovenije, bo v petek, **29. oktobra 2004**, ob 9. uri v sejni sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a.

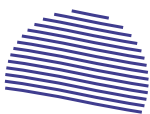
Priročnik je namenjen vsem, ki se želijo v angleščini učinkovito in ustvarjalno sporazumevati. Uporabniku pomaga kultivirati jasno izražanje in njegov nadzor nad vedenjem v tipičnih poslovnih položajih. Besedila so zbrana iz množice pisem poslovnežev, ki jim je angleščina materni jezik, in iz literature o uporabi angleščine kot tujega jezika.

Vsako poglavje se začne s koticom *Mi rečemo to drugače!*, ki opozori na možnost nesporazuma zaradi kulturnih razlik sogovornikov in ponudi rešitve.

Uvod v izvirna besedila je v vsakem poglavju sestavljen iz ustreznih slovarčkov. V njih so besedila razgrajena na ključne besede in besedne zveze. Posebnost in bistvo teh slovarčkov pa ni dobreden prevod, ampak besede ali besedne zveze, ki bi jih govorec v angleščini ali slovenščini izrekel v ustreznem položaju. Izražajo enostavne potrebe, vprašanja in možne odgovore, lahko se sestavljajo v zahtevnejše vzorce in pretanjena sporočila. Pomagajo poiskati osebni ton, stil ali učinkovit čustveni naboj ter spodbujajo k samodisciplini pri izražanju.

Srečanje bo trajalo približno eno uro. Prosimo, da udeležbo na srečanju **potrdite najkasneje do srede, 27. oktobra 2004**, Zdenki Birman Forjanič (tel. 01 5842 571, fax: 01 5245 881).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Vabilo k sodelovanju Izobraževalni management 2004

18. in 19. novembra 2004 bo v **Portorožu**, v Kongresnem centru GH Bernardin, potekala četrta konferenca *Izobraževalni management 2004*. Namenjena je izobraževalnim in kadrovskim managerjem v podjetjih in drugih organizacijah, predavateljem, notranjim trenerjem, svetovalnim in drugim andragoškim delavcem ter vsem, ki želite v svojih organizacijah izboljšati izobraževalno dejavnost, se seznaniti z novostmi v izobraževalni stroki in izmenjati izkušnje z najboljšimi.

Na konferenci pričakujemo uspešne strokovnjake za izobraževalni management, ki bodo predstavili dobre prakse ter najuspešnejše izobraževalne projekte, ki »živijo« v slovenskih podjetjih in drugih organizacijah. S tem namenom predstavljamo tematske sklope in vas **vabimo k pripravi in oddaji prispevkov**. Razpisujemo naslednje tematike:

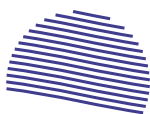
- Kakovost v izobraževanju
- Inovacije v poučevanju in učenju
- Usposabljanje izobraževalcev, trenerjev
- Ugotavljanje potreb po izobraževanju
- Vrednotenje učenja
- Izobraževalno svetovalna dejavnost
- E-učenje in njegovo vrednotenje

Ker je konferenca namenjena predvsem zaposlenim v gospodarstvu, pričakujemo **praktično naravnane in uporabne prispevke**, ki odsevajo znanje in tiste aktivnosti v podjetjih, ki so pripeljale do večjega učinka izobraževalne dejavnosti. Prispevke bomo zbirali **do 13. oktobra 2004**. Izbrani prispevki bodo objavljeni v tematski številki Revije HRM, predavatelji pa bodo upravičeni do brezplačne udeležbe na konferenci. Navodila za pripravo in oddajo prispevkov najdete na spletni strani <http://www.gvizobrazevanje.si/seminarji/461.asp> ali pa pokličite na tel.: 01 3094 413.

Na konferenci bomo desetim slovenskim podjetjem/organizacijam, ki največ vlagajo v izobraževanje zaposlenih, ponovno podelili priznanja **TOP 10**. Razpis za priznanja bo odprt **do 15. oktobra 2004**. Nominacijski obrazec, razpisni pogoji in druge informacije o konferenci so prav tako na voljo na spletni strani <http://www.gvizobrazevanje.si/seminarji/461.asp>.

Vabljeni!

Melanija Končina Boltin
(melanija.koncina@gvizobrazevanje.si), GV Izobraževanje

Andragoški center Slovenije

Vabilo na delavnico

Glavni namen brezplačne delavnice je vsem, ki že izvajate izobraževalne programe s področja medijskega opismenjevanja, in vsem, ki to želite, ponuditi nekaj ključnih napotkov, kako izbirati izobraževalne teme, na kakšen način podajati vsebine medijskega opismenjevanja ter kako izobraževanje prilagoditi različnim strukturam udeležencev.

V programu boste spoznavali medijske vsebine in preizkušali praktične naloge in vaje, ki jih boste kasneje izvajali s svojim udeleženci. Program je zasnovan tako, da vam ponuja »recepte«, kako udeležencem prikazati dostop do medijev, kako analizirati, kritično ocenjevati in izdelovati različne komunikacijske oblike (časopis, televizijske in radijske oddaje, iskanje po internetu itd.), na kratko, **kako opismenjevati udeležence za kritično in ustvarjalno uporabo sporočil v medijsko zasičeni družbi**. Vzgoja za medije bo odraslim udeležencem omogočila, da krepijo medsebojno komunikacijo in prek vstopa v javne množične medije tudi komunicirajo z drugimi (z otroki in ožjimi člani družine, prijatelji, znanci, sodelavci...). Spodbujala bo, da se bodo estetsko izražali in z oblikovanjem stališč ter moralnih standardov gradili svoj osebni etos. Tako zasnovano medijsko opismenjevanje omogoča kritično razmišljanje o ponujenih medijskih vsebinah in podobah. Gre za ustvarjalni vstop v množično-komunikacijski prostor. Eno in drugo je potrebno odraslim, da bi zmogli postati kritični državljani, ki se zavedajo človekovih pravic in svojih dolžnosti, svoje človeške in državljanske svobode.

Program, ki bo trajal 9 šolskih ur, bomo izpeljali **25. novembra 2004**. Vodile ga bodo zunanje sodelavke ACS: *dr. Kamen Erjavec*, nosilka predmeta Vzgoja za medije na Fakulteti za družbene vede, *Špela Šipek*, novinarka na POP TV, in *Melanija Končina Boltin*, soizvajalka programov usposabljanja za osnovnošolske in srednješolske učitelje, ki izvajajo pouk medijske vzgoje.

Prosimo vas, da **izpolnjeno prijavnico**, ki jo dobite na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/prijavnica>, pošljete **najkasneje do 9. novembra 2004** na naslov: Andragoški center RS, Šmartinska 134a, Ljubljana, lahko tudi po faksu: 01 5245 881.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Matejo Pečar (tel.: 01 5842 573, e-naslov: mateja.pecar@acs.si).

Melanija Končina Boltin
(melanija.koncina@gvizobrazevanje.si), zunanja sodelavka ACS

POSVETI/KONFERENCE

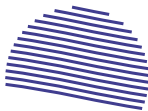
1st meeting of the EARLI Special Interest Group #17
(Prvo srečanje skupine EARLI)

Qualitative and Quantitative Approaches to Learning and Instruction
(Kvalitativni in kvantitativni pristopi k učenju in poučevanju)

Lauterbad, Nemčija, 21. do 22. oktober 2004

Informacije o srečanju je mogoče dobiti na spletni strani:

<http://www.uni-tuebingen.de/qualitative-psychologie/Me2004.htm>.

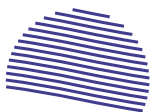
International Adult Education Conference
(Mednarodna konferenca za izobraževanje odraslih)

Adult Education in a United Europe – Abundance, Diversity, Experience
(Izobraževanje odraslih v združeni Evropi – pogostost, pestrost, izkušnje)

Toruń, Poljska, 21. do 23. oktober 2004

Informacije o mednarodni konferenci je mogoče dobiti po telefonu +48 22 853 42 83, faxu: +48 22 853 42 36, na e-naslovu wojtala@iiz-dvv.moe.pl in na spletni strani:

<http://www.iiz-dvv.de/deutsch/aktuelles/Torun/Zielekonferenz.htm>.

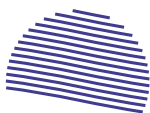

12th World Congress of Comparative Education
(Dvanajsti svetovni kongres primerjalnega izobraževanja)

Education and Social Justice
(Izobraževanje in družbena pravičnost)

Kuba, Havana, 25. do 29. oktober 2004

Informacije o svetovnem kongresu je mogoče dobiti po telefonu: + 537 202 5420, faksu: + 537 204 5724, na e-naslovu: 12wcces@teleda.get.tur.cu in na spletni strani: http://www.hku.hk/cerc/wcces/cuba_congress.htm.

ePortfolio 2004

La Rochelle, Francija, 28. in 29. oktober 2004

Informacije o konferenci lahko preberete na spletni strani:
<http://www.qwiki.info/projects/Europortfolio/ep2004/>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

Hindle, Tim: Making presentations. London : Dorling Kindersley, 1998. 72 str. : ilustr. ; 18 cm. (Essential managers)

Igra vlog in simulacija kot učna metoda : priročnik za učitelje psihologije in drugih družboslovnih predmetov ter razrednike / [avtorice prispevkov Tanja Rupnik Vec ... [et al.] ; zbrala in uredila Tanja Rupnik Vec]. 1. natis. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2003. 321 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Modeli poučevanja in učenja. Psihologija)

Izobraževanje in usposabljanje v Evropi : različni sistemi, skupni cilji za 2010 / [prevod Romana Mlačak]. Ljubljana : Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja = CMEPUS, 2003. 36 str. ; 30 cm

Klemenčič, Sonja; Možina, Tanja; Vilič Klenovšek, Tanja: Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje. Kazalniki kakovosti. 1. natis. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2003. 119 str. : graf. prikazi ; 24 cm

Konkretni cilji za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja / [prevod Vesna Marn Borec]. Ljubljana : Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja = CMEPUS, 2003. 12 str. ; 30 cm

Marger, Martin N.: Social inequality : patterns and processes. Mountain View (California) : Mayfield, cop. 1999. xvi, 413 str. : ilustr. ; 24 cm

Masson, Jean-Raymond: Thirteen years of cooperation and reforms in vocational education and training in the acceding and candidate countries : what are the lessons to be learned from the perspective of the Lisbon objectives?. Luxembourg : Office for

Official Publications of the European Communities, 2003. 188 str. : graf. prikazi ; 30 cm

Mayo, Andrew: Creating a training and development strategy. London : Chartered Institute of Personnel and Development = CIPD, 1998. 210 str. : ilustr. ; 24 cm. (Training essentials)

Megginson, David; Whitaker, Vivien: Continuing professional development. London : Chartered Institute of Personnel and Development = CIPD, 2003. xiv, 143 str. : ilustr. ; 24 cm

Melton Reginald F.: Planning and developing open and distance learning : a quality assurance approach. London ; New York : Routledge/Falmer, 2002. x, 223 str. : ilustr. ; 25 cm. (RoutledgeFalmer studies in distance education)

Nekateri pogledi na pismenost : primer projekta Comenius / [avtorji Meta Budnar ... et al.]. 1. natis. - Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2003. 182 str. : ilustr. ; 30 cm. (Modeli poučevanja in učenja)

Pateman, John: Developing a needs-based library service. Leicester : NIACE, cop. 2003. 42 str. : ilustr. ; 21 cm. (NIACE lifelines in adult learning ; 13)

Policy for open and distance learning / edited by Hilary Perraton and Helen Lentell. - London ; New York : RoutledgeFalmer, 2004. - xiv, 267 str. : ilustr. ; 25 cm. - (World review of distance education and open learning ; vol. 4)

Program osnovne šole za odrasle : učni načrti / [[pripravila] Programska kurikularna komisija za osnovno izobraževanje odraslih: Marija Velikonja ... et al. ; uredili Silva Kos Knez in Zvonka Labernik]. 1. natis. - Ljubljana : Zavod RS za šolstvo, 2003 (Kočevje : Kočevski tisk). 402 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. Osnovnošolsko izobraževanje odraslih)

Qualitative educational research in action : doing and reflecting / edited by Tom O'Donoghue and Keith Punch. London ; New York : RoutledgeFalmer, cop. 2003. ix, 209 str. ; 23 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TVU
2004

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

18.-24.10.2004

Na vprašanja vse leto odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani
<http://tvu.acs.si/razprava>

IZVAJALCI IN PROGRAMI 2004/2005 **IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI**

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

na spletni strani **www.acs.si**
* za tiste, ki se želite izobraževati
* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

